

Sarajevo, 17.06.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
10.06.2019.- 14.06.2019.

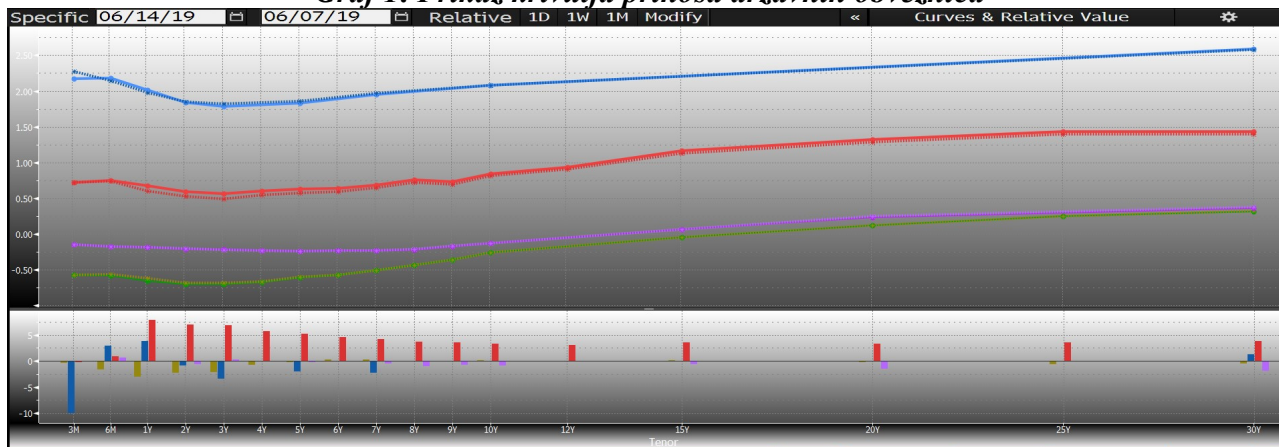
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19	
2 godine	-0,67	-	-0,69	↘	1,85	-	1,84	↘	0,53	-	0,61	↗	-0,20	-	-0,20	→
5 godina	-0,60	-	-0,60	→	1,85	-	1,83	↘	0,58	-	0,64	↗	-0,23	-	-0,23	→
10 godina	-0,26	-	-0,26	→	2,08	-	2,08	→	0,81	-	0,85	↗	-0,12	-	-0,13	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	7.6.19	-	14.6.19	
3 mjeseca	-0,485	-	-0,493	↘
6 mjeseci	-0,563	-	-0,579	↘
1 godina	-0,607	-	-0,632	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 14.06.2019. godine (pune linije) i 07.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su, nakon višednevnog pada, tijekom trgovanja u ponedjeljak zabilježili rast između 1 i 5 baznih bodova (najveći rast zabilježen kod desetogodišnjih obveznica). Utjecaj na rast prinosa imale su pozitivne vijesti u vezi s trgovinskim odnosima SAD i Meksika. Ipak, već narednog dana prinosi su ponovo bilježili pad, a ovaj trend je nastavljen do kraja tjedna, jednim dijelom zbog trgovinskih odnosa između SAD i Kine, a drugim dijelom zbog već sada drugog napada na tankere koji se desio koncem tjedna u Perzijskom zaljevu, za šta su SAD optužile Iran, što je povećalo neizvjesnosti oko njihovih odnosa. Promatrano na tjednoj razini, prinosi kraćeg roka dospelja su smanjeni za oko 2 bazna boda, dok prinosi obveznica srednjeg i dužeg roka dospelja nisu bitnije promijenjeni. Prinosi italijanskih obveznica, kao i u prethodnom razdoblju, bilježili su volatilna kretanja u skladu s vijestima koje se tiču prekoračenja EU pravila o visini duga Italije. Na tjednoj razini prinosi kraćeg roka dospelja su povećani za 3 bazna boda, dok su prinosi obveznica dužeg dospelja smanjeni za 1 bazni bod. Polovicom proteklog tjedna se pojavila vijest da se Italija nada da će uspjeti da odgodi odluku EU o potencijalnoj odluci otvaranja disciplinskog postupka nakon ljeta. S druge strane, objavljena

je informacija da je zamjenik premijera Italije Salvini ostao ustrajan u naporima uvođenja jedinstvene porezne stope u kombinaciji sa smanjenjem poreza u proračunu za 2020. godinu, s ciljem ubrzanja gospodarskoga rasta, a sličan stav iznio je i njegov kolega Di Maio. Istodobno, EU zvaničnici su upozorili Vladu Italije da samo verbalno osiguranje više nije dovoljno kako bi se izbjeglo pokretanje procedure prekomjernog deficita.

Prema nepotvrđenim informacijama izvora bliskih ECB-u, smanjenje referentne kamatne stope je čvrsto „u igri“ ukoliko gospodarstvo regije stagnira, nakon rasta od 0,4% zabilježenog u prvom tromjesečju. Također, Bloomberg je objavio da je osoblje ECB zabrinuto da inflatorna očekivanja postaju „neusidrena“, navodeći izglede potrošačkih cijena, koje su smanjene na rekordno niske razine ovog tjedna, usprkos tome što je ECB produžila očekivano trajanje kamatnih stopa na trenutnim razinama, te se obvezala da učini više ukoliko bude potrebno. Veći broj članova UV ECB je ukazao na zabrinutost oko utjecaja globalnog trgovinskog rata i na spremnost ECB da upotrijebi bilo koji od instrumenta da ubrza povjerenje i gospodarski rast regije. Rehn, koji je ujedno i potencijalni nasljednik aktualnog predsjednika ECB, je dodao da ne postoje „tabu“ teme i da pored smanjenja kamatnih stopa ili dodatnih kupovina obveznica, dodatne izmjene smjernica o budućim kretanjima kamatnih stopa i uvođenje više razina kamatnih stopa na depozite banaka su, također, nešto što se može razmatrati. Negativna kamatna stopa na depozite banaka ECB je prema predsjedniku ECB Draghiju do sada imala neutralan utjecaj na profitabilnost banaka. On je dodao da se utjecaj ovih kamatnih stopa mijenja tijekom vremena, tako da će ECB nastaviti da prati profitabilnost banaka, što je protumačeno na način da određena kompenzacija prema bankama, u smislu povoljnijih kamatnih stopa, nije u potpunosti isključena.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	TRAVANJ	-0,6%	-0,4%	-0,7%
2.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	TRAVANJ	-0,5%	-1,5%	-1,6%
3.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	TRAVANJ	-	6,5%	-1,0%
4.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	TRAVANJ	-	-0,2%	-3,8%
5.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	TRAVANJ	-	-0,7%	1,3%
6.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	LIPANJ	2,5	-3,3	5,3
7.	Stopa inflacije – Njemačka	SVIBANJ	1,3%	1,3%	2,1%
8.	Stopa inflacije – Francuska	SVIBANJ	1,1%	1,1%	1,5%
9.	Stopa inflacije – Nizozemska	SVIBANJ	2,6%	2,3%	3,0%
10.	Stopa inflacije – Španjolska	SVIBANJ	0,9%	0,9%	1,6%
11.	Stopa inflacije – Italija	SVIBANJ	0,9%	0,9%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Irska	SVIBANJ	-	1,0%	1,7%
13.	Ukupan broj zaposlenih – Francuska (tromj.)	I tromjesečje	0,2%	0,4%	0,3%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromj.)	I tromjesečje	10,4%	10,4%	10,6%
15.	Stopa nezaposlenosti – Grčka (tromj.)	I tromjesečje	-	19,2%	18,7%

SAD

Tijekom proteklog tjedna predsjednik SAD Trump izjavio je da će suspendirati odluku o uvođenju carina Meksiku od 5% na neodređeno vrijeme, s obzirom na to da je postignut dogovor, te da se Meksiko obvezao na uvođenje dodatnih mjera za sprečavanje ilegalne imigracije. Pored odluke vezane za Meksiko, predsjednik Trump je izjavio i kako vjeruje da će SAD i Kina postići trgovinski sporazum kako bi se spriječila dalja devalvacija CNY te da vjeruje da će biti održan bilateralni sastanak sa predsjednikom Kine na Samitu lidera zemalja članica G20 u Osaki krajem ovog mjeseca. Trump je naglasio da će dodatne carine na kinesku robu u vrijednosti od oko 300 milijardi USD biti uvedene ukoliko se predsjednik Kine ne pojavi na sastanku.

Mogućnost pogoršanja odnosa između SAD i Irana nakon prošlotjednih napada u Perzijskom zaljevu, utjecala je na dalji pad prinosa američkih obveznica.

Prema rezultatima Bloombergovog istraživanja, ekonomisti su smanjili prognoze stope rasta GDP-a u SAD za tekuću godinu na 2,5% s prethodno prognoziranih 2,6%, dok se za 2020. i 2021. godinu prognozira stopa rasta od 1,8% (prethodno prognozirano 1,9% za obje godine). Prognozirana stopa

inflacije za tekuću i narednu godinu je ostala nepromijenjena i iznosi 1,9% i 2,1%, respektivno. Također, revidirana su očekivanja da će Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu u prvom tromjesečju naredne godine, dok vjerojatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 30%. Ipak, pojedini ispitanici očekuju da bi ovo smanjenje moglo uslijediti u trećem tromjesečju ove godine.

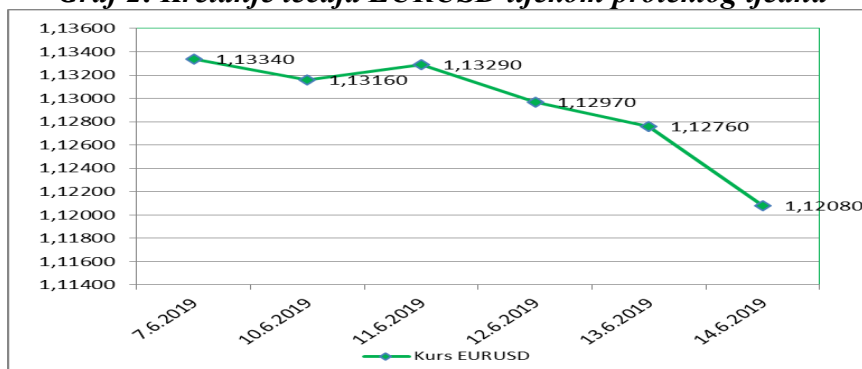
Koncem tjedna Kina je priopćila da će povećati antidamping carine na određene proizvode od čelika, tube i cijevi, koje se koriste u komunalnim poduzećima, a koji se uvoze iz EU i SAD. Ove carine postavljene su na razinu između 57,9% do 147,8% prema kompanijama iz SAD i EU, a efektivne su od 14. lipnja, priopćeno je iz Ministarstva trgovine Kine. Nove carine su za deset puta veće u odnosu na prethodne stope 13%-14,1% koje su uvedene 2014. godine a koje su istekle 10. svibnja.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje malog biznisa NFIB	SVIBANJ	102,0	105,0	103,5
2.	Indeks cijena na malo (G/G)	SVIBANJ	1,9%	1,8%	2,0%
3.	Indeks uvoznih cijena (G/G)	SVIBANJ	-1,2%	-1,5%	-0,3%
4.	Indeks izvoznih cijena (G/G)	SVIBANJ	-	-0,7%	0,2%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	8. lipnja	215.000	222.000	219.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	1. lipnja	1.660.000	1.695.000	1.693.000
7.	Maloprodaja (M/M)	SVIBANJ	0,6%	0,5%	0,3%
8.	Industrijska proizvodnja (M/M)	SVIBANJ	0,2%	0,4%	-0,4%
9.	Povjerenje potrošača, Sveučilište iz Mičigena (prelim.)	LIPANJ	98,0	97,9	100,00

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad s razine od 1,1334 na razinu od 1,1208.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ekonomija Velike Britanije je tijekom travnja zabilježila kontrakciju od 0,4%, dok je u ožujku kontrakcija iznosila 0,1%. Kontrakcija zabilježena u travnju je najdublja od ožujka 2016. godine. Prema očekivanjima NIESR ekonomija bi tijekom drugog tromjesečja mogla zabilježiti kontrakciju od 0,2%, čime bi bio prekinut šestogodišnji tromjesečni rast.

Financijska tržišta smatraju da je vjerojatnije da će BoE prije smanjiti nego povećati referentnu kamatnu stopu u narednoj godini, uzimajući u obzir rizike mogućeg neurednog Brexita 31. listopada ove godine, kao i zbog utjecaja usporenja globalne ekonomije. Viceguverner BoE Broadbent je izjavio da i dalje ostaje pri stavu s početka svibnja u kojem je istaknuo da se ekonomija razvija u skladu s projekcijama, te bi referentna kamatna stopa vjerojatno mogla da raste nešto više u odnosu na razinu na kojoj je bila kriva prinosa u momentu predviđanja. Broadbent je istaknuo da nije pretjerano zabrinut oko toga što se tržište ne slaže s očekivanjima BoE, s obzirom na duboku neizvjesnost oko Brexita koja bi značajno mogla da promijeni očekivanja. S druge strane, član MPC BoE Vlieghe je nešto opreznijeg stava, te je istaknuo da su ekonomski podaci razočaravajući u odnosu na početak svibnja, dok su i globalni rizici ekonomskog usporenja, kao i rizici u zemlji, intenzivirani.

Tijekom proteklog tjedna održano je unutarstranačko glasanje za kandidata budućeg premijera Velike Britanije. Johnson, koji se obvezao da će provesti Brexit do 31. listopada tekuće godine, je dobio najveću podršku od strane zakonodavaca Konzervativne partije.

Trgovina GBP je snažno smanjena od ožujka kada je Velika Britanija odložila Brexit, dok je ukupan promet u svibnju skoro za desetinu manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a trenutna aktivnost na tržištu fjučersa najniža od 2016. godine. Prosječan dnevni promet GBP je smanjen na 249,5 milijardi USD u svibnju, što je najniži podatak u 2019. godini, pokazali su podaci koje je prikupio CLS, glavni trgovac na deviznom tržištu vrijednom 5,1 bilijun USD dnevno. Tržište fjučersa je smanjeno pod utjecajima političke neizvjesnosti oko Brexita koji je planiran za 31. listopada, ali i zbog izbora novog premijera. Prema podacima CME, jedne od najvećih svjetskih burzi, prosječan dnevni volumen trgovine fjučersima na GBPUSD je smanjen za skoro 18% u svibnju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prosječna trgovina koja je u travnju zabilježena, bila je najniža od kolovoza 2016. godine.

Investitori su zabrinuti da bi nasljednik premijerke May mogao voditi Veliku Britaniju u Brexit bez sporazuma, te su ujedno zabrinuti zbog toga što je malo vremena ostalo da se ponovo pregovara o sporazumu o povlačenju koji je ranije ponudila premijerka May.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (G/G)	TRAVANJ	0,9%	-1,0%	1,3%
2.	Prerađivački sektor (G/G)	TRAVANJ	2,0%	-0,8%	2,6%
3.	Građevinski sektor (G/G)	TRAVANJ	3,3%	2,4%	3,2%
4.	GDP (M/M)	TRAVANJ	-0,1%	-0,4%	-0,1%
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	TRAVANJ	-13,000	-12,113	-15,430
6.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	SVIBANJ	-	23.200	19.100
7.	Prosječne tjedne zarade, bez bonusa	TRAVANJ	3,2%	3,4%	3,3%
8.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	TRAVANJ	3,8%	3,8%	3,8%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,88984 na razinu od 0,89039 dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2737 na razinu od 1,2589.

JAPAN

Prinosi na japanske obveznice nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan. Objavljeni podaci za prvo tromjesečje su ukazali na ubrzan rast japanskog gospodarstva u odnosu na konac 2018. godine, te podržavaju stav Vlade Japana da gospodarstvo pokazuje otpornost, usprkos usporavanju globalne potražnje i jačanju trgovinskih tenzija, i sugeriraju da su planovi povećanja poreza na promet u listopadu i dalje validni. Ubrzo nakon toga Vlada Japana je objavila da namjerava povećati porez na promet u listopadu, kako je i planirano, te je spremna poduzeti korake fleksibilne monetarne politike u slučaju materijalizacije rizika za gospodarstvo. Također, navedeno je da će Vlada učiniti dostupnim sve „alate politike“ kako bi pomogla Japanu u održavanju trenda gospodarskoga oporavka.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ još više stimulirati monetarnu politiku ukoliko se izgubi zamah prema ciljanoj razini inflacije, te je naveo četiri opcije monetarne politike: dalje smanjenje referentne kamatne stope ispod razine od -0,1%, smanjenje ciljane razine prinosa na desetogodišnje obveznice, povećanje monetarne baze, te povećanje kupovina aktive. U srijedu se održava sjednica BoJ na kojoj se, prema anketi Reutersa, očekuje da će trenutna monetarna politika biti zadržana, iako određeni broj ispitanih ekonomista vjeruje da će naredni korak BoJ biti povećanje stimulativnih mjera, a kao osnovni razlog tome navode očekivanu aprecijaciju JPY zbog smanjenja kamatnih stopa Fed.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japanu

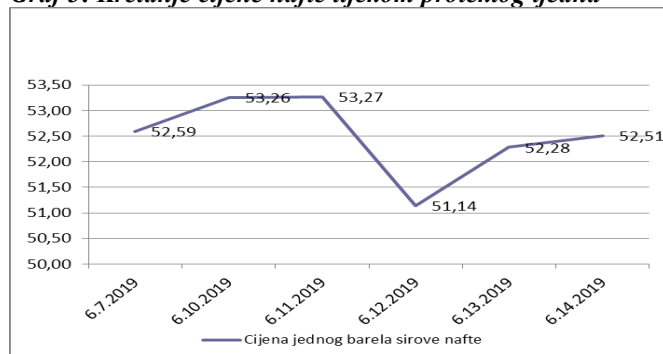
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – (tromjesečno) final. I tromjesečje	0,6%	0,6%	0,5%
2.	Trgovinska bilanca (u milijardama JPY) TRAVANJ	5,0	-98,2	700,1
3.	Tekući račun (u milijardama JPY) TRAVANJ	1.514,5	1.707,4	2.847,9
4.	Monetarni agregat M2 (G/G) SVIBANJ	2,5%	2,7%	2,5%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G) SVIBANJ	2,2%	2,3%	2,2%
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) prelim. SVIBANJ	-	-27,3%	-33,4%
7.	Osnovne strojnih porudžbine (G/G) TRAVANJ	-5,3%	2,5%	-0,7%
8.	Proizvođačke cijene (G/G) SVIBANJ	0,7%	0,7%	1,3%
9.	Industrijska proizvodnja (G/G) TRAVANJ	-	-1,1%	-4,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 122,62 na razinu od 121,69. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 108,19 na razinu od 108,56.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 52,59 USD (46,57 EUR). Početkom tjedna ministar financija Rusije Siluanov je izjavio da smatra da bi cijena nafte mogla biti pod značajnim pritiscima smanjenja, ukoliko se OPEC i suradnici ne dogovore oko produženja smanjenja obujma ponude. Prema njegovom mišljenju, ukoliko se ovaj sporazum ne postigne cijena nafte bi se mogla smanjiti ispod 40 USD po barelu ili čak na 30 USD po barelu. Ipak, ministar energije Saudijske Arabije Suhail Al Mazrouei izjavio je da su OPEC i suradnici veoma blizu postizanja sporazuma kojim bi se produžilo smanjenje ponude nafte s obzirom na to da se tržište i dalje suočava s visokim zaliham ovog energenta, što je utjecalo na blagi rast cijene nafte do sredine tjedna. Nešto izraženiji pad cijene nafte zabilježen je na zatvaranju tržišta u srijedu, kada su objavljene vijesti da su zalihe ovog energeta u SAD povećane za 2,21 milijun barela na tjednoj razini, dok se očekivalo da će doći do smanjenja zaliha za 1 milijun barela. Međutim, već narednog dana, nakon što su ponovo napadnuta dva tankera, cijena nafte je zabilježila rast. Misija Irana pri UN je kategorično odbila tvrdnje SAD da je ova zemlja odgovorna za ovaj incident. Ranije je državni tajnik SAD Pompeo izjavio da su ove procjene utemeljene na dostupnim podacima, oružju koje je korišteno, kao i razini stručnosti koja je bila potrebna da se ova operacija izvede. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 52,51 USD (46,85 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.340,86 USD (1.183,04 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je smanjena nakon što je postignut sporazum između SAD i Meksika o izbjegavanju carina. Ovaj sporazum je uslijedio nakon što je Meksiko prihvatio da proširi kontraverzni program azila i da rasporedi snage sigurnosti kako bi se spriječio protok ilegalnih migranata iz središnje Amerike. Ipak, očekivanja o pitanju smanjenja referentne kamatne stope Feda i dalje daju određenu podršku za rast cijene zlata. Špekulanti na COMEX burzi zlata su povećali neto duge pozicije u zlatu u tjednu zaključno sa 4. lipnjem. Međutim, u narednim danima ponovo su intenzivirane geopolitičke tenzije, što je utjecalo na rast cijene ovog plemenitog metala, a dodatno je ovaj rast potaknut približavanjem narednog sastanka Feda na kojem se očekuje da će biti više informacija o tome da li će i kada doći do smanjenja referentne kamatne stope. Koncem tjedna cijena zlata je dodatno povećana pod utjecajem intenziviranja političkih tenzija na Bliskom istoku, kao i slabih ekonomskih podataka u Kini.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.341,70 USD (1.197,09 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

